

מסורת הש"ס

(א) ברכות נב. ערוכין ו. פסחים קד. כ"מ טו. חולין מז. טו. שבת ק"ג חולין קמז. א. ל' דמגן. ט. שבת קל. פסחים סו. סט. מנחות עב. לו. (ח) שבת מו. ע"ש. (י) קידושין עה. (יא) ומוספי' (יב) (יג) נ"מ נ"ט. (יד) (טו) שבת כג. (טז) חולין קטו. (יז) (יח) (יט) (כ) (כ"א) (כ"ב) (כ"ג) (כ"ד) (כ"ה) (כ"ו) (כ"ז) (כ"ח) (כ"ט) (ל) ע"ן כהנ"ש דכתיב דהו כמי ב"ד בעיר חתם. (מ) וי"ע היעזר תוספות קדימה אין לנ"ו.

תורה אור השלם

1. בגינים אהב לך אלהים לא תתגודדו ולא תשימו קרחה בין עיניכם למה: דברים יד א

גליון הש"ס

גמ' ודקארי לה מאי קארי לה. בענין זה כמובן טו ע"ש וכו' ע"ש:

הגהות הב"ח

(א) גמ' ולא אמרינן מקומות מקומות שאני: (ב) תוס' ד"ה ר' יהושע וכו' הו' רובא בודאי אין: (ג) הלכה כבת קול אצל: (ד) ד"ה פ' אמרינן וכו': הרב בני חיים בהר"ן דבני: (ה) בא"ר דבן עיר אין מוילף כל כפר דלל:

מוסף רש"י

דאמר אין משגיחין בבת קול. כ"מ נ"ט. כמובן ש' עמלני צ"כ הו"ב (ברכות נב). לעשות ברזל. לאמלל של מילה (שבת ק"ג). ר' אליעזר אית ליה משגרי מניה דוקין את השבת מניה שדוחה את השבת, ואם אין לו אפילו לגמול בשבת כותמין עמלני לעשות פסמין ועשין חולין (חולין קטו). כלל אמר רבי עקיבא. נתקן על ר"ה בנכשירי מניה שאין דוקין הוילי ואפשר לעשות מע"ש (שבת ק"ג). מטלטל שרגא. נר שכתב (שם). אע"פ שנהלוק ב"ש וב"ה בצרות. שבת שמה אומרים לית ערוה מתיבתא וכו' אופרים ליכס, אלף מוילי לשוק בלא חליטה מורים. זה למה שאין ממזר אלא מבי משגיחין איסור ערוה. וני העושים כ"ש ממזר ל"ה הן דהו לכו בני אשת אח שלם במקום מניה, שהיא כבת, אלף בני העושים כ"ה ל"ש אין ממזר, לפי שאין בני אשת אח שלם במקום מניה, שהיא כבת, אלף בני העושים כ"ה ל"ש אין ממזר, לפי שאין בני אשת אח שלם מניה (קדושין עה).

צמ קול. בעירובין צ"ק (דף יא). יתמה צמ קול ואמרה הלכה כצ"ה: דני הדדי נינהו. במכמה: ר' יהושע היא. צ"פ הוצ"ה: היו כורסים עמים בשנה לעשות פחמים. לנו ציוס כדי לעשות ברזל אימלל של מילה. דקסבר ר"א מכשירי מניה דומין שבת כמניה עמלני:

צמר עוף נחלצ. שהיה דורש נחלצ אמו(י) מי עש' לו חלצ אמו ילא צמר עוף שאין לו חלצ אס והכי אמרי' צ"פ כל הכשר(י): כלל אמר ר"ע. לגבי מילה באיסור שבת: מאי קארי לה. הא כבר שנו לעיל כי אמרינן לא מתגודדו כו': מטלטל שרגא. לא נה שהדליקו צו בשבת וככה. דקסבר לה רבי יהושע כ"ש דלית ליה מוקפה(י) ויחנן סבר לה כ"י יהודה דלית ליה מוקפה אפי' שלא מחמת איסור: והא איכא שמעא. דרבי אבהו ללא מסיק אדעתיה ומטלטל צאתיה דר' יוחנן הוילי וחזי לר' אבהו צעלמא דמטלטל: בני חייבי לאוין נינהו. ה"ן דצ"ה שהצרות נישאות לשוק בלא חליטה אפי' לצ"ש דלמרי חליטה צ"ש בלא צעלמא נינהו לא תהיה אשת המת' ואין ממזר אלף מחייבי כריתות כדלמרי' לקמן כהחולץ (דף מט.). חייבי כריתות נינהו. כיון דלר"ה צ"ה פטורה המייבמה עומד באיסור אשת אח ככרת: אין ממזר מחייבי כריתות. אלף מחייבי מיתות צ"ד כגון אמו וסתמו וכלמו וכיוצא בזה וכל הנו דליסור אחוה לית צ"ה מיתה: דמודעי להו. צ"ש לצ"ה דעו שהמספחה זו מלר"ה ערוה שתייבמה צ"ה ופרשו: ע"ג אלו. משאילין כלים אלו לאלו וצ"ה מחמימין צטהרות טפי: ומא'

חמש עשרה נשים פרק ראשון יבמות יד.

מי סברת עשו וכו'. תימה שלא הקשה רבי יוחנן לר"ל מההיא דמיימי צמקן צמקומו של ר' אליעזר היו כורמין כו' וי"ל דלחין חוששין לדקדק כל כך על דבריו דממילא היה מוקשה מנגילה כמו שהקשה צעלמא: לא עשו ב"ש כדבריהם. תימה הא אשכחן דעשו דהטה ר' טרפון כדברי צ"ש

(ברכות דף יד.) והלל שהביא עולמה לעורה וחצרו עליו דתלמידי שמיא (צ"ה דף כ.). ומילא צפרק אלו טרפות (חולין דף מד.) הרואה לעשות כדברי צ"ש עושה ומוקי לה קודם צמ קול ומינהו בלאו הני מוכח צשמעמין דעשו: רבי יהושע היא דאמר אין משגיחין בבת קול. וא"ת ומ"ש ללא קי"ל כצ"ה קול דר"א(י) אלף אמרינן בכל דוכמי דשמתי הוה ואין הלכה כמותו וכצ"ה קול דצ"ה קי"ל דהלכה כצ"ה וי"ל משום דצ"ה קול דר"א לא ילאה אלף לכבודו שלמר מן השמים יוכיחו כדלמך התם אי"נ צהיה צמ קול שהיתה כנגד רביס דרצנן הוה רובא (א) דולאי אין הלכה אלף צמ קול דצ"ה קי"ל משום דהוה צ"ה רובא אלף דצ"ה ממדרי טפי וא"ת ודלמא רבי יהושע נמי דוקא התם קאמר לחין משגיחין כדפירשנו אלף צעלמא לא וי"ל מדנקט ר' יהושע האי לישנא ואמר לא צמשים היא ש"מ דצ"ה דוכמא אית ליה לחין משגיחין: בי אמרינן א"ת התגודדו בגון שתי בתי דמרי' בעיר אחת כו'. וא"ת מה מתיך מנגילה דבעיר אחת היו קורין לצ"ה העיר צי"ד ולצ"ה כפרים היו מקדימים ליום הכניסה ואומר הכז רבי חיים (א) דצ"ה כפרים היו קורין צ"ה צעירס כדמוכח בירושלמי והשתא הוה שמי צמי דיניס צ"ה עירות דצ"ה האי גונגא לא שדיך לא מתגודדו לצ"ה לצ"ה והא דקרי ליה יוס הכניסה לפי שצעירס היו מתאספים לצ"ה לצ"ה הכנסת צמני וצמניסי לקרות הסורה וכן נראה דלמר בירושלמי דצ"ה עיר אין מוילא צ"ה כ"ך דכל שאין מחויב צ"ה צ"ה אין מוילא אחרים ידי חובתם וכיון שצ"ה הכפרים היו צ"ה לקרות

ודאי היו קורין צעירס: במקומן ש' רבי אליעזר כו'. צמתיכין היו מצ"ה עמס שיהיו כרייס לך משום חיבוב מניה: לא הוה מטלטל שרגא. וא"ת התם משום דהרואה אומר אין צריך לטלטל וי"ל דלפילו היה נופל על טלמיו לא היה מטלטל: לא הוה מטלטל משום כבודו של רבי יוחנן. ואע"ג דצ"ה שבת (דף קטו.) וס' פסיק רבי יוחנן כ"ש צמקא ממתת איסור הכ"ה שהדליקו צו אותה שבת איירי כדפיר' בקונטרס דחמיר טפי משום דחייבי צ"ה אין לפרש דהכ"ה איירי צמקא ממתת מילאוס דה"ה מוקפה מחמתת איסור חמיר טפי לפירוט ר"ת שפירש צ"ה דצ"ה (דף יט.) וס' גבי כרתי דוזוי ועוד דעל מוקפה מחמתת מילאוס א"ר יוחנן צ"ה כ"ה (ד' מה:.) אלו אין לנו צ"ה אלף כ"ש: ב"ש לא נמנעו כו'. וא"ת ואמאי לא נמנעו משום צ"ה עמלני לקמן צשמעמין וי"ל דלר"ה עמלני לא שמיחא כולי האי כמו צ"ה הצרות שהאמת יולדת כמה צ"ה:

עין משפט גר מצוה

גו א מיי פ"ב מהל' עבודת כוכבים הל' ד': גו ב מיי פ"ב מהל' מילה הלכה ו' סגנו עשין מה טושי' א"ת סימן שלם ספ"ו וטושי' י"ד סימן רסו ספ"ג:

תוספות ישנים

אין משגיחין בבת קול. פי' בעירובין: והא איכא שמעא. פי' דמטלטל ליה צמתי' דר' יוחנן ומשני דמדות ליה הוה כבוד ר' יוחנן ואל תהי מטלטל הנר במקומו ומימה מה עיני ואת הקושיא בכלן גבי אגודות מאודות בשבת הו"ל למפיק עוד פשיטא דמדוע לשמעא שיעשה כמובן. ונראה לפרש והא איכא שמעא שסבור דשרי לעשות וצמקוס אחר לא היה מטלטל ומשני דמדוע ליה לשמעא ואומר אל תעשה אגודות. דהא שאלת שאין אי מטלטל במקומו של ר' יוחנן אין זה משום איסור מטלטל אלף משום כבודו של ר' יוחנן: בני חייבי לאוין כשרים נינהו. וא"ת משכחת לה דצ"ה ל"ש חייבי כריתות לר' שמעון דפסיק אהיות בדיקת מלחלה ומיבוס (הקטן יט.) כגון צ"ה צמ' ויבמה אחרת היו דקמל קמי שמעון וס' אהיות שפילו משני אחין ור' שמעון אמר (א) לקמן כיון שס' אהיות בדיקת לא יאה לו לקוין אפילו באחת מן דצ"ה מייבס שמעון יבממו דליינה אחות וזקוקתו דצ"ה ערוה אינה זקוקה לו דיהא אסורה לו ולצ"ה לא יוכל לייבמה אשת אשת אח שלם צמקוס מניה שרי אחות וזקוקתו היא דצ"ה דצ"ה וי"ל דפריך הכי אפילו לרצנן קמי לן אמאי לא נמנעו (צ"ה צ"ה) לר' צ"ה מצי' וא"ת לר' צ"ה צ"ה מצי' לן אף (צ"ה צ"ה) נמנעו לא אפילו אפילו לא נמנעו הא צ"ה חייבי כריתות נינהו דפרי':

(א) י"ל וי"ש אמר לקמן דף מה ע"כ שכל שמי אהיות עשנעו כרות זו לזו בדיקה כו'.

תוס' הדר מקמאי

ובפליגותא רב אמר לא עשו איש כדבריהם עשו ושמאל אמר עשו מ"ד לא עשו דב"ה רובא מ"ד עשו כי אוליין בדר רובא הכ"ה דכי הדדי נינהו הכ"ה ב"ש מחדרי טפי ואב"א לאחר כך דאמר עשו ר' יהושע ד"ה דאמר אין משגיחין בב"ק ומסיק עשו ב"ש כדבריהם ולא הוה מצוה אגודות אגודות אלא ב"ד אחד בעיר אחת פלגו מורו כ"ש ופילו מורו כ"ה אב"ל שתי ב"ד בעיר אחת לית לן בה: